

Klaarstaan voor anderen

interview

In de zorg zijn vele duizenden vrijwilligers actief. Wat drijft deze mensen? Vijf vrijwilligers vertellen waarom ze het vanzelfsprekend vinden klaar te staan voor anderen. 'Dat sociale zit er gewoon in, zo ben ik grootgebracht.'

door Hennie Jekun, foto's Roger Dohmen

ANGELA VAN DEN AKKER (48)

Vrijwilliger **HOSPICE TRAJECTUM** Maastricht sinds januari 2013. Trajectum valt onder Envida (1.050 vrijwilligers).

'Ik mag mensen plezier, daar hoeft ik geen geld voor'

Het werk vindt ze geweldig, dat is snel duidelijk. Enthousiast zegt ze: „Als ik praat over wat ik hier doe, raakt dat iedere vezel in mijn lijf. Als ik de drempel van het hospice overstap, kom ik in een heel andere wereld terecht. Hier zijn we er voor elkaar. Of je nu vrijwilliger of verzorgende bent. Met zijn allen doen we er alles aan om onze gasten op een prettige manier naar het levenseinde te begeleiden. Hier voel je warmte. Ik kan mijn ziel en zaligheid in dit werk leggen en krijg daar veel waardering voor. De gasten en hun familie zijn ons zo dankbaar. Ik mag mensen plezier. Daar hoeft ik geen geld voor, ik zou er niet eens om durven vragen. Nou ja, we krijgen een tiende onkostenvergoeding per maand. Dat zet ik op een rekening voor Kika (de Stichting Kinderen Kankervrij, red). Van nature ben ik een zorgzaam type. Ik wilde onze twee kinderen ook per se zelf opvoeden en niet naar de opvang brengen. Daarbij houd ik van aanpakken. Voordat de kinderen kwamen heb ik altijd gewerkt, in het bedrijf van mijn man en elders. Het contrast tussen het zakenleven en het hospice is enorm. Het menselijke van een hospice past mij veel beter. Zoals gezegd, ik wil mensen graag helpen. Toen mijn kinderen het huis uit waren en ik een documentaire over een hospice in het algemeen zag, heb ik een mail gestuurd naar dit adres. Ik mocht meelopen en dat beviel uitstekend. Inmiddels werk ik alweer twee jaar hier, één ochtend in de week. Het liefst zou ik drie ochtenden doen, maar ze hebben meer dan genoeg vrijwilligers. Er staan zelfs mensen op de wachtlijst. Soms neem ik wel diensten van anderen over. Ik help de gasten bij het opstaan, douchen en aankleden. Zorg voor het ontbijt en ben een luisterend oor. Ik verschoon bedden. Eigenlijk doe ik alles, behalve natuurlijk de medische verzorging. Het is behoorlijk aanpoten, maar daar houd ik van. In het hospice heb ik nieuwe vriendinnen gekregen, we gaan wel eens samen leuke dingen doen. Wij kunnen elkaar alles. Ik krijg energie van dit werk en zou het voor geen goud willen missen. Ik hoop dat ik dit nog lang mag blijven doen.”

MOHAMED AL SHARBATY (44)

Vrijwilliger zorgcentrum **ORBIS DE BAENJE** in Sittard sinds mei 2009. Bij Orbis Thuis werken ruim 1.000 vrijwilligers, voor het Orbis Medisch Centrum ruim 250.

'Het is mijn plicht mezelf nuttig te maken'

Hard werken is zijn credo, want van stilzitten wordt hij 'knettergek'. Mohamed Al Sharbaty is er veel aan gelegen volop mee te draaien in de samenleving. Zo leer ik de taal ook sneller. Ik vind het fijn contact te krijgen met mensen en iets voor anderen te doen. Ik voel het als een plicht mezelf nuttig te maken, want de gemeente betaalt mijn uitkering. Dan kan ik toch niet thuis blijven zitten? Graag zou ik een technische opleiding volgen en een betaald job hebben waardoor ik financieel onafhankelijk kan zijn. Maar van de gemeente mag ik jammer genoeg geen studie volgen. Mijn zus, die naar Zweden is uitgeweken, heeft daar inmiddels wel gestudeerd en werkt nu als verpleegkundige. In mijn vaderland Irak was ik piloot. In 2007 ben ik voor het oorlogsgeweld gevlucht en uiteindelijk in een asielzoekerscentrum in Nederland terechtgekomen. Daar heb ik me direct als vrijwilliger gemeld, want ik dacht het COA (Centraal Orgaan opvang asielzoekers) is goed voor mij en dan behoor ik iets terug te doen. Zo kon ik ook mijn zinnen verzetten, want mijn vrouw en drie kinderen waren nog in Irak en ik zat maar te piekeren en te malen. Inmiddels is mijn gezin herenigd, wonen we in Sittard en werk ik al jaren als vrijwilliger voor De Baenje. Mijn vrouw is vrijwillair bij Vluchtelingenwerk, ze tolkt voor Arabische mensen. Op papier werk ik twaalf uur voor de technische dienst van het zorgcentrum, maar in de praktijk ben ik hier veel vaker. Ik vervang lampen, repareer radio's of maak bijvoorbeeld een nieuwe klink aan een deur. Ik heb veel contact met de bewoners, ze kennen mij en informeren naar mijn familie. Ongeveer een jaar geleden kregen we de Nederlandse nationaliteit en toen heeft mijn baas Huub een auto vol cadeaus gebracht. Presenties van de bewoners en medewerkers van dit huis. Dat medeleven vind ik prachtig. Ik ben ook vrijwilliger voor het Rode Kruis in Sittard, help wekkels op een activiteitsmiddag voor ouderen en ben EHBO'er bij evenementen. Alle asielzoekers moeten wat mij betreft vrijwilligerswerk doen. Zo geven ze iets terug aan de maatschappij en integreer ze sneller. Zelf hoop ik stiekem op een betaalde baan, zodat ik niet meer de hand hoef op te houden.”

TOM VAN DE LANGENBERG (36)

Vrijwilliger **VINCENT VAN GOGH** (geestelijke gezondheidszorg) Venray sinds januari 1994, samen met nog zo'n 300 vrijwilligers.

'Je moet het zien als een verrijking van je leven'

Decennialang al komt Tom van de Langenberg over de vloer bij de Vincent van Gogh-organisatie. Als jochie ging hij met zijn vader, die er werkte, mee om te helpen bij een barbecue, carnavalsmiddag, dansavond of sportactiviteit. Zijn twee broers en moeder deden hetzelfde. „Iets voor een ander doen, dat zit er wel in ja. Zo ben ik opgebouwd. Sinds mijn zestiende ben ik vrijwilliger bij het voetbalteam. Daarin zitten mensen met psychische en/of sociale problemen, die niet mee kunnen bij een gewone voetbalclub. Twee avonden per week spelen we een potje voetbal. Het aantal mensen dat meedoet, varieert tussen de zes en twintig. Het zijn overwegend mannen tussen de 17 en 60, soms spelen er ook vrouwen mee. De groep is heel divers, er zitten cliënten bij van een gesloten afdeling, maar ook mensen die gewoon in een huis wonen en uitbehandeld zijn. Vier vrijwilligers begeleiden het team. Er zijn nog twee invalers, mijn broers, die opdraven als het nodig is. We laten deze voetbalavonden namelijk bijna altijd doorgaan en leggen het alleen stil tijdens carnaval en kerst. In de zomervakantie voetballen we ook, want onze cliënten hechten aan structuur en in de zomer vallen al zoveel andere dingen weg. Als begeleider speel ik gewoon mee, ik wil tussen de mensen staan, niet erboven. We beleven er samen plezier aan. Voor de teamleden is dit ontspanning. Ze hebben het toch al moeilijk in het leven en kunnen hier even loskomen van alles. Ze doen sociale contacten op en krijgen meer eigenwaarde, omdat wij complimenten geven. Ik heb een vaste baan bij de GGZ Oostelijk Brabant. Het feit dat ik in de zorg werk, helpt bij het herkennen van bepaalde ziektebeelden. Maar een van mijn broers is tuinder en hij doet het hier ook prima als vrijwilliger. Door de transitie in de zorg wordt het team losgekoppeld van Vincent van Gogh. Besluiting is dat we aansluiting vinden bij de voetbalclub in Venray. In de loskoppeling steken wij als vrijwilligers op het moment veel energie. Want we willen hoe dan ook dit team in stand houden. Daarvoor is geld nodig. Een aanwas vrijwilligers. Dit werk vergt tijd, maar geeft veel voldoening. Ik kan het iedereen aanraden. Eigenlijk moet je het zien als een verrijking van je leven.”

BABETTE PEETERS (40)

Vrijwilliger **ADELANTE** (naschoolse opvang) in Houthem sinds mei 2013. Bij Adelante in Hoensbroek en Valkenburg werken ruim 80 vrijwilligers.

'Ik ben zo grootgebracht, dat sociale zit er gewoon in'

S traks hoop je weer op een betaalde baan. Als dat lukt, wil Babette Peeters. Adelante echter niet van wel zeggen. Want ze vindt het er zo prettig dat ze ook dan graag op zaterdag en in vakanties helpt bij de naschoolse opvang. „Dit werk zorgt voor afleiding en geeft heel veel voldoening. Kinderen zijn puur. Ongedwongen. Eerlijk en ongecompliceerd. Dat spreekt me enorm aan. Ik zie het als een uitdaging deze kinderen onbezorgd te laten genieten, omdat ze allemaal een rugzakje hebben. Ik help ze ook hun grenzen te verleggen. Dat kan als ze je vertrouwen. Als ze vervolgden die stap extra zetten, zie je ze groeien, heel erg mooi. Hoewel ik zelf geen moeder ben, heb ik wel altijd iets met kinderen gehad. Ik zit in de Ziektewet en wilde iets om handen hebben. Toen ik bij de vrijwilligerscentrale deze advertentie zag, twijfelde ik geen moment. Het is zo fijn voor deze kinderen te zorgen, ze liefde en aandacht te geven. Twee keer per week werk ik bij deze opvang. Op donderdagmiddag help ik bij de kookgroep. Daar zitten 8 tot 9 kinderen in de leeftijd van vier tot zeventien in. Met twee vaste professionals bereiden we dan een warme maaltijd die we samen opeten. Daarna worden de kinderen opgehaald. Op zaterdagmiddag ben ik ook bij de opvang. Al is dit geen betaalde baan, ik voel me wel verantwoordelijk en zorg dat ik er ben op de afgesproken tijd. Ik geef me voor de volle honderd procent. Al die bezuinigingen in de zorg baren me best zorgen. Ik vraag me wel eens af of de druk op vrijwilligers niet groter zal worden, omdat ze snijden in het personeelsbestand, terwijl het werk gewoon blijft. Het is best intensief allemaal. Na zo'n middag bij de opvang, lig ik 's avonds soms uitgedeld op de bank. Maar de kinderen zijn blij me te zien, ze geven me knuffels. En de vaste medewerkers waarderen het dat ik kom. Dit motiveert me. Ik ben ook vaste vrijwilliger voor het Rode Kruis in Valkenburg. Dat sociale zit er gewoon in, ik ben grootgebracht met de gedachte altijd klaar te staan voor anderen.”

TRUUS AAN DEN TOORN (71)

Vrijwilliger **SINT JANS GASTHUIS** Weert sinds mei 1980, samen met ongeveer 100 andere vrijwilligers

'Anderen helpen geeft een voldaan gevoel'

H et helpen van mensen loopt als een rode draad door haar leven. Klaarstaan voor anderen is voor Truus aan den Toorn vanzelfsprekend. Zorgen zit in haar genen. „Als ik anderen kan helpen, geef mij dat een voldaan gevoel. Toen ik bijna 35 jaar geleden op de brideclub werd benaderd om in dit ziekenhuis mee te helpen, heb ik direct ja gezegd. We woonden in Weert en onze kinderen gingen inmiddels naar de basisschool, ik kon best iets voor de medemens betekenen, vond ik. Wij waren de eerste vrijwilligers in het ziekenhuis. Mijn taak was althoonten die gebrekkig Nederlands spraken - in die tijd kwamen veel Marokkanen en Turken naar Weert - en ouderen die de weg niet wisten, op te vangen bij de ingang en te begeleiden in het ziekenhuis. Ik bracht ze naar de afdeling waar ze moesten zijn en ook weer terug naar de uitgang. In die tijd waren er maar vijf mensen die hier op vrijwillige basis werkten. Iedere ochtend kwam een vrijwilliger om patiënten te helpen. Later kregen we er taken bij en ben ik bloemen van patiënten gaan verzorgen. Wij ontlasten zo de verpleegkundigen want zij moesten dat eerst doen. Dit werk doe ik nu nog steeds één ochtend in de week. Het verzorgen van bloemen is mijn taak, maar de praarities die je met de patiënten maakt zijn eigenlijk veel belangrijker. Soms vertellen mensen hun hele ziektegeschiedenis. Vroeger was je behoorlijk druk met die bloemen, tegenwoordig een stuk minder, omdat mensen nog maar heel kort in het ziekenhuis verblijven. Sinds tien jaar werk ik in het Vrouw-Moeder-Kind-centrum en dat is heel prettig. Iedere keer als er een baby wordt geboren, geniet ik ook. Ik blijf voorlopig doorgaan met dit werk, want het geeft zo veel voldoening. Jaren geleden heb ik me ook lange tijd ingezet voor maatschappelijk werk en leerde ik Turkse en Marokkaanse vrouwen strieten en breien. Soms herkennen die mensen me op straat en maken we een praatje. Toen ik dit vrijwilligerswerk een kwarteeuw deed, heb ik een Koninklijke onderscheiding gekregen. Het is belangrijk voor mij. Door dit werk sta ik midden in de maatschappij. Ik ben blij dat ik mijn steentje mag bijdragen.”

Door dit werk sta ik midden in de maatschappij.